

Előfizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre
2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petítor egyszer
9 kr., többszöri hirtetésnél 7 kr., Bélyegdíj
30 kr.

Nyilttér petítor 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap
szellemi és anyagi részét
illető közlemények a szer-
kesztőséghez küldendők.
Bérmertelen leveleket
csak ismert kezektől fo-
gadunk el.
Kéziratokat nem küldünk
vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Nyílt level zala-egerszegi polgártársaimhoz.*)

Ugy hiszem, a hírlapokból mindnyájan tudomást szereztek arról, miszerint jelenleg országos kiállítás van Budapesten országunk fővárosában. — De tudomást szerezhetek arról is, minő tárgyak láthatók ott, következve, hogy az országos kiállításnak figyelmes megtekintése által iparos, földműves, szóval a társadalomnak bármilyen foglalkozású tagja hasznos tapasztalatokat gyűjthet, a mire pedig mindnyájunknak oly nagy szüksége van iparunk és mezőgazdaságunk emelése tekintetéből.

A magyar kormánynak, fővárosunk előljáróságának az országos kiállítás rendezésénél egyedüli célja csak az volt, hogy a honpolgároknak bő alkalmat nyújtson az okulásra, gazdasági, ipari, s egyéb kereset ágú foglalkozásuk javítására s az által jövedelmük emelésére. És e célból milliók lettek áldozva, s a rendezőség buzgóssága, szakavatottsága folytán országos kiállításunk annyira sikerült, hogy annak megtekintése és tanulmányozása végett messze vidékekről, külföldről is százezrek keresik fel fővárosunkat.

A magas kormány legjobb szándékú intézkedései, roppant áldozatai iránt vastag hálátlanúságot, önmaga iránt pedig megbocsáthatlan bünt követ el azon honpolgár, ki tehetné, és még sem siet oly fényes kiállításunk megtekintésére, az ott gyűjthető tapasztalatok megszerzésére.

Az utazás leszállított áron történik, Budapesten az olcsó elszállásolás, jutányos áru étkezés iránt gondoskodva van, minek folytán csak ugyan önmaga elleni vétekekkel vádolható az, ki ily sok oldalú kedvezmény mellett is a kiállítás megtekintését elmulasztja. — Az több, mint eléggé nem rosszalható közönbösség, az egyenesen az országos és magán ügy iránti vétkecs hanyagság.

Városunk kebeléből már számosan megtekintették az országos kiállítást; de még százakra megy azoknak száma, kik elfoglaltságuk miatt, vagy egyéb okokból a leutazást eddig nem tették, vagy nem tehettek, pedig a megtekintés rejők nézve csak előnyös, de szükséges is.

Ezekhez fordulok polgártársi őszinte bizalommal, és saját érdekükben, városunk tekintélyének emelésére felkérem őket, kövessük országunk több községének, a külföld több városainak példáját, csoportosuljunk társulatba, minél számosabban és együttesen siessünk a kiállítás tanulmányozására, iparkodjunk pedig ezzel annyival inkább, minthogy a jövő október hónap végével a kiállítás megszűnik, s ki addig nem utazott, oly alkalmat szalasztott el, minő ez életben többé neki kínálkozni nem fog.

Azért még egyszer is, saját érdekükben felkérem polgártársaimat, csoportosuljunk, s menjünk minél többen, az itthon maradókat hagyjuk saját kárunkra és kudarcunkra.

Egy kis balfogás.

„Különb ember légy fiam, mint édes atyád“ — szép szavakat hallom minduntalan fülemben esengeni, valahányszor, ha szabad magamat így kifejeznem, szellemi téren az egyedek túltermeléséről van szó. Az atyának jóakarata, szeretete

*) Igen tisztelt munkatársunknak ezen felhívását melegen ajánljuk városunknak s a környékbeli falvak lakóinak figyelmébe. A kiállítás tanulmányozása iparosaink, úgy gazda közönségünknek nézve rendkívüli érdeklődést és jelentékeny szellemi haszonnal jár s a tömeges felrándulás esetén igen jutányosan is eszközölhető. A mozgalom megindítására és vezetésére legilletékesebbnek tartjuk városunk buzgó polgármesterét, aki egyébként is ily mozgalomnak sikeres vezetésére kiváló képességgel és törhetlen eréllyel bír. Szerk.

s szívének minden jóindulata e szavakban talál visszhangra. Oly szavak ezek, a melyeknél szebbeket talizmánkép egy atya sem adhat fiának. Avagy miket is akar az atya ezen szavakkal fiának lelkére kötni? Hogy erkölcsi jellem legyen Horatius eme szavai szerint: „si fractus illabatur orbis“ hogy a nagyok példáján lelkesedve maga is nagygyá legyen.

S valóban jellem s nagyság nélkül romba dől a háza s szétbomlanak mindama kötelékek, a melyek a társadalom tagjait egymáshoz fűzik.

Szép szavak az apák ajkairól elhangzó szavak, csak azok realizálásában követnek el egy kis balfogást. Miért? Mert a hangoztatott szavakban implicite bennelevő törekvést mindannyian vagy legalább a legtöbben a tudományos pályán akarják érvényre juttatni. A szellemi téren működő egyén fiát a tudományos pályára szánja, a középosztály fiaival pedig szintén e tér felé gravitál. Nem esoda tehát, ha ily egyetemes törekvésnek, a mely kivételeket nem akar ismerni, megvannak a maga áldozatai is. Az ily törekvésnél az apák megfélekednek amaz ismert jehmondatról: „nincs szabály kivétel nélkül.“

Mivel a tudományos téren működők kevés kivétellel még mindig szegénylik fiaikat a műhelyekbe küldeni s mivel az iparos gyermekét valamelyik szellemi polcon szereti leginkább látni: ezért történik meg, hogy napról-napra ily módon szaporodnak a szellemi proletárok. Hisz ily egyetemes törekvésnél lehetetlen, hogy sok esetben hajlamuk ellenére ne kényszerülhének a gyermekek oly pályára lépni, a melyre különben egy csepp kedvök sincs. Az ilyenekkel, az ily kényszerített önkénytesekkel azután nemcsak a szülőknek, hanem a tanári karnak is meggyűl a baja. A szülők egy-egy újabb szellemi bukásnál feljajdulnak ugyan, de kevés kivétellel nem okulnak; a tanároknak pedig szinte borsózik a hátuk az ily notorius növényedékek neveinek említésénél.

De hát miért is nem akarja a tudományos képzett ember roszfeldolgozású esetétjét a kereskedelemre adni vagy iparosnak kiképeztetni? Tán álszegényből? Nem hiszem, mert e tulajdon csak kis lelkek sajátossága. Avagy talán gyermeke anyagi jövőjét akarja a szülő biztosítani? Meglehet; csakhogy akkor a szülők vajmi roszul számolnak, miliomosokká vajmi keveset tesz a tudomány, ily prémes bundákban csak a kereskedő, iparos és vállalkozó szokott járni. A tudomány nagyon sovány existenciát biztosít; egy-két ezer forint mindössze az egész, a mivel a szellem harcossát az élet apró szükségleteivel szemben fölvertezi. Egy curiai bírónak mindössze 4000 forintja van; s ettől kezdve le az irnokig hány közbeeső személy van, a kikre nézve még ez a fizetés is örökös pium desiderium. A falusi tanítótól az egyetemi tanárig, a joggyakornoktól az első rangú ügyvédig, a praxitól (készhelyiesen) a jószágkormányzóig terjedő kör sok embert. — de nagyon kevés gazdag embert ölel fel magában; míg az ipar, a kereskedelem csakugy hemzseg a Croesusoktól.

De föltéve, azonban meg nem engedve, a tudományos pálya briliántos voltát, még akkor is kár oly igen nagyon utána törni, hisz annyian vannak a tanult emberek, hogy mintegy egymás kezéből ragadják ki a falatot. Valamint a gazdaság téren a túltermelés pangást, ép úgy a szellemi téren a túltermelés nyomort, szükségét szül. E szellemi túltermelésből magyarázhatjuk meg az ügyvédek, a tanárok, a hivatalnokok ajkairól el-elhangzó jajokat; valamint a

társulás szükségességének érzete is többé-kevésbé a nyomortságos viszonyokból ered. Hajdanta a tanult ember életében amnyit szerezhetett, hogy családjá, hozzátartozói koldusbotra ne jussanak, ma legtöbb esetben a mindennapi léttel küzdünk, ép ezért a jövő esélyeivel szemben tehetlenségünk érzetében a társadalom együttes működésére apellálunk. A különböző egyletek, egyesületek, nyugdíjintézetek stb. ép úgy a gyengeségnek, mint az erőnek bizonyítékai.

Ma egy-egy megüresült állomásra százán meg százán folyamodnak, ügyvédek, jegyzői, okleveles tanárok instructori állomásokrt pályáznak. S ki tudná megmondani, tán a statisztika, de talán még ez sem egész biztosággal, hány okleveles ember eszi a keservek kenyerét, képzettségének, tehetségének meg nem felelő téren.

Azután meg sokáig is tart, míg az ily ember célját éri. Míg valaki a szakma vagy az ügyvédi vizsgáig jut, sok víz foly le a Dunán! Vírasszítás, éjjelezés, fáradozás, izzadás a tanuló ember osztályrésze, kopasz fő, deres haj, görbe hát, rövidlátás, mellbetegség stb. sok esetben kimerülve kidőlnek a sorból, hogy mint szellemi proletárok tengessék át egész életüket. — Miért akarunk tehát olyannyira tanult emberek lenni?

Memnyivel szerencsésebb helyzetben van ellenben az iparos, a kereskedő; tanulmányaihoz nincs vagy csak kivételes esetben tökére szükség, játszva tanul, keveset költ s korán gyűjthet. Egy-két év s mint kész ember áll előttünk; szabadsága nagyobb, igénye kisebb, jövője biztosabb. S mégis a társadalom eme rétegei is nagy, szellemileg nagy embereket akarnak nevelni, pedig az ipar, a kereskedelem téren ép úgy nagygyá lehet az egyed, mint a tudományok téren. Ki szavainak nem akar hitelt adni, olvassa el Smiles, Könyves Tóth Kálmán által fordított műveit s bizonyára ugyan erre a meggyőződésre fog jutni. Az excelláló tehetségeket ezekből az osztályokból is szívesen látjuk a tudományos pályára lépni, ép úgy mint nem látjuk szívesen ugyanitt a tanult emberek tehetség nélküli fiait. A tudományos tér nem hoz aranyat, legfőlebb „arany almat“, amely Arany János szerint csak „kivül arany, belül hamú.“

A szorult anyagi körülmények közt lévő ember meg egyáltalában ne taníttasson, mert először tönkreteszi magát, másodsor, mert megfosztja magát egy szükséges támasztól; s harmadsor, mert igen sok esetben mégsem ér célt. Csak egy kis számítás kell hozzá, hogy a taníttatástól mindenkorra elmenjen a kedve; hisz a kegyelem morzsák vajmi sokszor keserűek. Ha a középtanodák egy-egy osztályának elvégezhetését minimum 200 frtra teszem, úgy ez 8 osztályon át kitesz 1600 forintot; s ha most se tanítóságra, se papságra hajlama nincs, úgy mi lesz belőle? Kevés pálya van, mely a 8 osztályt végzett növendék előtt megnyílik, s ha nyitva is áll előtte az ut, azért még jó darab ideig rászorul a szülők anyagi segélyezésére. Az ily szorult anyagi körülmények közt lévő tanuló, a felsőbb cursusok elvégezhetéséről, pártfogó hiányában, mégcsak ne is ábrándozzék, mert ezek tőkéket nyelnek el s már nem egy szülőt juttattak véginségre.

Memnyivel jobban tenné az ilyen szülő, ha gyermekével egy-két polgári osztályt elvégeztetve mesterségre fogná, kereskedelemre adná, mert ha jó tehetségű, úgy tehetsége itt sem veszt kárba, ha pedig rosz felfogású, úgy: „varga, ne tovább a kaptánál!“ Emellett még az 1600

frtból maradna is valami, amivel kezdve s a műhez hozzászerezve, egy évtized alatt tekintélyes polgára lehetne a hazának.

Mindenki taníttatni akarja gyermekeit, az egyik álszűgyenből, a másik nem tudom micsoda nagyvási viszketegből: s ez a társadalom egyik balfogása. Taníttassanak, jól van, de hivatottakat, s taníttassanak, kik erre képesek.

Föltartam jólehet csak kis keretben, a tudományos pálya nehézségeit, hogy a szülők belássák balfogásukat, midőn gyermekeiket akaratok, hajlamok ellenére a tudományok csarnokaiban úzik, kergetik. Megmutattam egyszerűen mind az ipar és kereskedelmi tér előnyeit, hogy a szülők félretéve az álszűgyent, a nagyvási, gyermekekkel benépesítsék ama tereket, ahol még nincs túltermelés, s a melyekből hazánk jóléte fakad.

Félre az álszűgyennel, a nagyvással, a tudós ép ügy ember, mint az iparos vagy kereskedő, s csak az tarthat számot a haza hálájára, ki munkás és jellemes. Ma már a középszerű tehetségek is vajmi nehezen élhetnek a tudományos téren, hát még azok, kik a középszerűségeen is alól maradnak. A tehetségesek előtt legyen nyitva, a tehetségnélküliek előtt legyen zárva a tudományok csarnoka. S jegyezzék meg jól a szülők cikkem velejét eme egynéhány szóban: „Non ex quolibet ligno Mercurius.“

Scherer István.

Megyei élet.

A megyei közigazgatási bizottság szeptember havi ülését Scasáts Benő alispán úr elnökele alatt f. hó 10-én tartotta a nagymegyház gyűléstermében.

Az alispáni jelentés felolvasása előtt Skublics Gyula bizottsági tag úr meleg szavakban emlékezett meg Glavina Lajos elhunyt főispánról s indítványára a közigazgatási bizottság a gyászbeszéd felett mely sajnálatát fejezte ki s a gyászoló családnak részvétlét küldését határozta el.

A felolvasott alispáni jelentés szerint a közegészségi állapot a felnőtteknél augusztus hónap általában kielégítő volt; mert dacára a meleg napokra következett léghőváltozásnak és a részben éretlen gyümölcs nagyobb mértékben élvezésének, a köresek száma a megye legnagyobb részében csekély maradt; csupán a perlaki járásban és Zala-Egerszeg városában multa felül a betegforgalom némileg az előző havit, a betegségek azonban itt is, mint egyebütt, általában szelíden folytak le; a gyógykezelés alá került kórnevek közt legnagyobb számmal szerepeltek az emésztő szervek hurutos bántalmái, gyomorsorva, itt ott vérhasnak és görcsös hasmenésnek enyhébb alakjai, továbbá hashagymáznak néhány esete Lángvizén és Zala-Egerszeg, végre Tapoleza vidékén az orbánc; de általában a kórforgalom, valamint a halálozások száma a rendes arányt túl nem haladta. Hasonlólag kielégítő, sőt az előző havihoz képest kedvező volt a gyermekek egészségi állapota, kiknél a gyógykezelés leggyakoribb tárgyát béllhurutok képezték s egyes helyeken a légző szervek bántalmái, de hevenyfertőző speciális gyermekkorok sehol járványosan nem uraltak, ellenkezőleg a mult hónap Káptalanfa, Rezi, Vindornyalak és Tapoleza községekben még járványos jelleggel uraltott himlő augusztus hó közepén megszűnő, azóta megyénk minden nemű fertőző kórtól járványmentes volt. A hasznos házi állatok egészségi állapota augusztus hónap szintén kielégítő volt, a sertések közt uraltott torokgyík és orbánc elveszté járványos jellegét, az antrax köresek is gyéribb számmal fordultak elő, melyeknél, valamint a Tapoleza vidékén egyes községekben augusztus hó végén a szarvasmarhák közt felmerült száj- és körömfájás esetekben is a kellő óv- és gyógyrendszabályok azonnal togozathat vették, mihez képest a kórtól lepett községek érintkezési területébe eső országos szarvasmarhavásások is eltiltattak és így remélhető, hogy a száj- és körömfájás terjedése sikeresen meggátolható lesz. — Sajnos öngyilkosságnak 3 esete fordult elő, véletlen szerencsétlenségnek 3 egyén esett áldozatul. A közbiztonságot illetőleg augusztus hónap előfordult egy gyermekgyilkossági eset, 3 veszekedés közbeni súlyos testi sértés, a vagyonbiztonság ellen 5 betöréses, 14 egyszerű és 9 állatolváság. Ezen 31 bünesset közül a vétkes tettesek 22 esetenl kinyomoztattak és az illetékes bíróságnak átszolgáltattak. Vadászati kihágás miatt 3 egyén és engedély nélküli fegyvertartásért 4 egyén jelentetett fel, míg igazolvány hiánya miatt 9 csavargó egyén tartóztatott le és szolgáltatott át az illetékes hatóságoknak. —

Az alispáni jelentés felolvasása és tudomásul vétele után Árvay István megyei közgazdasági előadó úr utalva azon szomorú körülményre, hogy a phylloxera a megye több pontján pusztít, a magas miniszteriumhoz kérvény intézését indítványozza aziránt, hogy a szőlővesszők szállítása megszoríttassék, valamint a gyümölcsfák, csepőték szállítása korlátoztassék. Ez indítvánnyal kapcsolatban felolvasott a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumnak — azon alkalomból, hogy legujabban Tihanyban a phylloxera jelenléte constatáltott, — szigorú rendelete a szőlővesszők szállítása tárgyában. — Alispán úr részletesen előadta a phylloxera vész megakadályozása tekintetéből eddig követett eljárását, tett tapasztalás alapján fősllyt fektet a vész elhurcolásának megakadályozására, ami a phylloxera által ellepett területek szigorú elzárása által érhető el. Tekintve, hogy a Veszprém megye határában levő Sölytől kezdve egész Tihanyig a szőlők phylloxerától lepettek,

hogy a vész által ellepett területek sikeresen elzárhatók legyenek indítványozza, kértessék meg a magas miniszterium aziránt, hogy a jelenben Fehérmegyében levő állami phylloxera felügyelőség Tapolezára áthelyeztessék, továbbá ugyancsak Tapolezán phylloxera biztos állás szervezésére kegyeskedjék állami dotációt utalványozni, végül ne csak a gyökeres vesszők, hanem a száraz venyigék szállítása is tiltassék el, mely indítványt a közigazgatási bizottság elfogadta s az indítvány szellemében a földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumhoz felterjesztés intézését elhatározta. —

Koller István bizottsági tag úr kérdést intéz alispán urhoz, mi oka annak, hogy azon meszesgyörki szőlőtulajdonosok, kiknek phylloxera által inficiált szőlők kivágattak, a megye által részükre biztosított kárpótlás harmadik részletét ez ideig sem kapták meg. — Alispán úr válaszában felelmi, hogy a májusi közgyűlés a harmadik részletnek a megyei törzsvagyonból való előlegezését elhatározta, mely közgyűlési határozat jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz felterjesztetvén, onnan ép a napokban leérkezett rendelet szerint a belügyminiszterium nem hagyta helybe, hogy a harmadik részlet kintalványoztassék mindaddig, míg az első két részlet vissza nem lesz térítve. Indítványozza, hogy a közigazgatási bizottság a belügyminiszteriumhoz intézendő feliratban kérje a harmadik részletnek a megye törzsvagyonából eszközölhető kintalványozását, mely indítvány elfogadott. —

Az árvaszéki elnök úr előterjesztése szerint a fogalmazói karnál július végén hátrálék volt 2434, augusztus hónap beérkezett 2022 s így augusztus hónap feldolgozásra várt 4456 ügydarab; ebből elintéztett 2047, hátrálékban maradt 2409 ügydarab. A hátrálékban levő ügydarabok közül egy április hórlól van, míg a többi 4 hónapon belül levő időközről maradt. Az irodánál július hó végén hátrálék volt 1089, augusztus hónap leírás végett átadott 2031 s így augusztus hónap leírás alá került 3120 ügydarab, melyből letisztaztatott és expediatott 2034, hátrálékban maradt augusztus végén 1086. —

A letenyi postajárlatra vonatkozólag a soproni kerületi postaigazgatóság a megyei kir. építészeti hivatalt értesítette, hogy a közmunka és közlekedésügyi kir. miniszterium megengedte, miszerint a nagy-kanizsai letenyi postajárlatnál az indítás délután 4 óra 30 perckor történjék, mi által azon előnyök előrhetőek, melyek a közigazgatási bizottság által ajánlott keresetű járlat által céloztattak, de mely járlat költségesebb volna miatt nem eszközölhető. E járlat november 1-én lép életbe. Együttal tudatja a kerületi postaigazgatóság, hogy Grác felé tengelyen gyorsabb összeköttetés nem érhető el, mint jelenleg, miután a Zala-Lövőről délután 2 óra 15 perckor elküldött levelek másnap már Grácban vannak. A közigazgatási bizottság az értesítést tudomásul vette.

Kir. tanfelügyelő úr az augusztus hó 11-étől szeptember 10-ig terjedő havi jelentését a következőkben terjesztette elő:

A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak 22103 számú magas rendeletével Csáktornyan megtartott magyarnyelvi póttanfolyam augusztus hó 17-én záróvizsgálatlall befejeztetett. Az összes hallgatók közül 15 magyarnyelvi tanképesítő vizsgálatra bocsáttott. Egy visszalépő, a 14 jelet általában kielégítő eredményel állotta ki az írásbeli vizsgálatot. A szóbeli vizsgálaton hatan elégtelen készílttséget tanúsítván, visszavettek, a többi nyolc idegen ajkú tanító pedig tanképesítő oklevelet nyert. — A póttanfolyam ünnepélyes bezárása után Perlakon tanfelügyelő úr a képviselő testülettel a Filanda kiépítésének tartama alatt szükséges iskolai helyiségek megszerzésének lehetőségéről s annak módjáról értekezett. Örömmel és nagy elismeréssel jelentheti, hogy a perlaki képviselő testület, tekintettel a magas miniszteriumnak a perlaki népiszkolázás felvirágoztatása céljából hozott nagy áldozataira az építkezés tartama alatt szükséges nyolc tanterem megszerzését s bérösszegének kifizetését készséggel és egyhangúlag magára vállalta. Ezáltal még inkább lehetségessé tette, hogy az épület befejezésének s átvételének határideje, tekintettel a gyermekek egészségére — jövő évi május 1-ig meghosszabbított. Az építkezésre vonatkozó szerződés, augusztus 21-én tartott árlejtés eredményéhez képest Morádonyi Bálint csáktornyai vállalkozóval megkötötvén, jóváhagyás céljából azonnal a magas miniszteriumhoz felterjesztetett. Ugyanazon iskola tantestületéhez még két tanerő kinevezetvén, a tanítást e hó elejétől kezdve tényleg négy tanító és négy tanítónő vezeti. A muraközi népoktatás szervezésének egy másik érdekes mozzanatáról is értesítette kir. tanfelügyelő úr a közigazgatási bizottságot. Ugyanis az iskolai célokra alkalmas stridói községhez megvétele iránt tett felterjesztését a miniszterium elfogadván, az adásvetés iránti tárgyalás céljából a stridói képviselő testületet személyesen megkeresvén, vele az ügyben oly kedvező megállapodásokhoz jutott, hogy az összes tanteremeket s az összes tanítók lakását magában foglalandó épületnek átételét s a rajta szükséges átalakítások eszközölését még ezen ősz folyamában hiszi végrehajthatni. Ugyanezen alkalomból vette át hivatalosan az ügyek kezelését a stridói állami iskolának első és most szervezett gondnoksága, melynek elnökévé a miniszterium báró Knezevich Konstantin urat nevezte ki. — Ezen időszakban utazott Krizsovczra is, hogy a mindinkább szükségessé mutató állami iskola érdemében a helyszínen előzetes tájékoztatást szerezzen. Jelenti továbbá, hogy a pörszombati állami iskola kerítésére s melléképületeinek javítására vonatkozó s a közigazgatási bizottság által felterjesztett költségvetés a miniszterium által elfogadtván, az erre vonatkozó szerződést már meg is kötötte s jóváhagyás végett felterjesztette. — Jelenti továbbá, hogy a Zalamegyei nemesi pénztári és magán alapítványi választmány a magyarnyelv módszeres tanításában legtöbb buzgalmat tanúsító muraközi és vendvidéki néptanítók jutalmazására évenként egyenlő összegekben kiosztandó 120 trnyi ösztöndíjat alapított. Végül jelenti, hogy a zala-egerszegi polgári iskola mellé

felállított kereskedelmi szaktanfolyam kereskedelmi közeptanodai jelleggel s kiváltságokkal ruházttván fel, növendékeinknek ezáltal az új életpályáknak egész új sora nyitott meg.

Ezek után egy terjedelmes jelentésben feltünteti tanfelügyelő úr a magyarnyelv kötelező oktatását végleg szabályozó miniszteri rendelet végrehajtása ügyében tett intézkedéseit. Feltünteti a magyar nyelvben nem képesített tanítók sorsának s a nekik nyújtható engedelményeknek összes szempontjait. Esordja a most csatlakozó, de önálló iskolázás szervezésére képes községek, valamint a túltömötség s tanerő hiányában szenvedő iskolák s végül a zügiskolázó községek iránt tett intézkedéseit. Általában egységes képet nyújt a zalamegyei nemzetségek népiszkolázásának állapotáról; kifejté a állami iskolázás eddigi sikereit, ezen sikereknek meggyőző hatását s minden nemzetségeknek az állami iskolázás iránt növekedő bizalmát. A közigazgatási bizottság tanfelügyelő urnak ezen nagyfontosságú s messzelátó ügyben tett buzgó s tapintatos intézkedéseit legnagyobb érdeklődéssel vette tudomásul.

Kaczun Ignác muraszardahelyi, Petőty István he-tési és Horváth József bucsutai tanítók hátrálékos fizetésük tárgyában folyamodván a közigazgatási bizottsághoz, az illető járási szolgabírák felhívatnak, hogy a községi előjárósággal és a tanítóval együtt a hátrálékos fizetést megállapítván, azt a községeken hajtsák be s eljárásuk eredményéről a kir. tanfelügyelőnek tegyenek jelentést.

Schmidt József z.-egerszegi polg. isk. tanítónak második ötödéves pótlék elnyerése tárgyában a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz intézett kérvénye pártolólag felterjesztetik.

A zala-mihályfai államilag segélyezett községi és csabrendek-i állami népiszkola 1883. tanévi költségvetése pártolólag felterjesztetik. —

Kir. tanfelügyelő bemutatja néhány nagy-bakonaki lakosnak Kis Ignác tanító megválasztása ellen beadott folyamodását, azonban a választás teljesen a törvény követelményeinek megfelelőleg törtévé, folyamodók kérelmükkel elutasítottak.

Előterjesztett a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak leírata, mely Pötréte község előjáróságának Kiblinger Sándor fizetési hátráléka tárgyában a közigazgatási bizottságnak ez ügyben hozott végzése ellen közbevetett fellebbezését elutasítandónak találja, melyről az illető község értesítettik.

Kir. tanfelügyelő úr jelenti, hogy Schächerlsz Róza még 1883-ban nyert magas miniszteri rendelet alapján A.-Lendván egy magán elemi leányiskolát óhajtt felállítani. A magas engedély felhasználása azon feltétel alatt véthetik tudomásul, hogy nevezett tanítónő intézetének elhelyezése, berendezése és működése tekintetében fenálló törvényeket és szabályokat a legszigorúbban megtartani köteles.

Váry Józsa tanítónőnek nagy-kanizsai községi elemi iskolai rendes tanítónővé, valamint Kovács Béla tanítónak gyenes-diási községi tanítónővé történt megválasztását a közigazgatási bizottság megerősítette.

Kir. tanfelügyelő úr jelenti, hogy a községi iskolai alapvagyon felügyelete, kezelése és jóvödelmeinek felhasználása tárgyában hozott közigazgatási végzésnek még több község eleget nem tevén, a már beküldött számadások feldolgozása s egységes kimutatása ezáltal halasztást szenved. A járási szolgabírák felhívatnak, hogy a járásokban ezen végzésnek még eleget nem tett községeket az iskolai alapvagyonról szóló számadásoknak f. évi október 10-ig leendő beküldésére szigorú felelősség terhe alatt utasítsák.

Olvastott Wollák Rezső csáktornyai ügyvéd s képviselő tagnak a július 31-én megtartott közgyűlésen megejtett iskolaszéki választás elleni fellebbezése. Miután a tiltakozás a választási jegyzőkönyv tanúsága szerint csakis a különben szabályszerűen intézett választás eredményének kihirdetése után jelentetett be, a választás sem ezen, sem a törvényes uton iskolaszéki tagokká választott s kifogásolt egyének címén nem semmisíthető meg. Tekintettel azonban Csáktornya város tanügyének nagy fejlődöttégére, felhívatik a városi képviselő testület, hogy a közérdeklődés ápolása céljából a már megválasztott iskolaszéket még néhány és pedig szakértő taggal kibővítsék.

Az adófelügyelő úr előterjesztése szerint az adóhátrálék július hó végén 1.607,407 frt 23 kr. volt, melyből augusztus hó folytán 289,546 frt 35 kr. lefizetettvén, maradt hátrálék 1.317,860 frt 88 kr. — Az 1884. évi augusztus hónap 228,285 frt 81 1/2 kr. fizetettvén le, ilykép a folyó év hason szakában 61,270 frt 53 1/2 krral több folyt be. — Bélyeg és közvetlen illeték szőlődézmaváltság, fogyasztási adó, hadmentességi díj és egyéb tartozék címén betöltv augusztus hónap 280,075 frt 57 1/2 kr., melyet az 1884. évi augusztus havában betöltv 258,414 frt 41 krral egybeazonlítottván, a folyó év hason szakában 21661 frt 16 1/2 krral több folyt be.

Jóllehet az eredmény sokkal kedvezőbb, mint 1884. év hason szakában, mégis általában ezen év lejárt hónapjaiban történt befizetések — az adófelügyelő úr jelentése szerint — kedvezőnek még sem mondhatók, főleg a közvetett és közvetlenül a kir. adóhivatalhoz lefizetendő adóknál, noha alkalomlag és időszakonként egyes kibocsátott körrendeletekkel, azonkívül a havonként kiadott több rendbeli felhívásokkal az adó és egyéb kincstári követelések behajtásának szorgalmazása iránt a kellő intézkedés megtéttett. Főleg a közvetlen fizetők tartozásainak behajtása és a kívánt eredmény elérése céljából a közigazgatási bizottság által április és július hónapokban a szolgabírákhoz intézett felhívás sem vezetett valamennyi szolgabírói járásban a várható befizetési eredményhez; mivel főleg a közvetlenül fizetendő adó, bélyeg és jogilleték, illeték egyenérték, valamint más kincstári hátrálékok még mindig oly jelentékeny összeget képviselnek, hogy azok behajtásának legerélyesebb szorgalmazása és a végrehajtások tényleges foganatosítása elmaradhatlanul szükségessé vált, miért is az adófelügyelő úr előterjesztése alapján a zala-egerszegi és

tapozelai szolgabírák ellen az egyenes adó, illeték egyenértékű bélyeg és jogilleték, a nagy-kanizsai és csáktornyai szolgabírák ellen pedig a bélyeg, jogilleték és illeték egyenértékű behajtásának elmulasztása folytán az 1885. évi XLIV. t. c. 81. §-a értelmében a felelősség alkalmazása oly megjegyzéssel mondatott ki, hogy az esetben, ha a mulasztás az illeték szolgabíró által 14 nap adattal nem pótoltnék, a kir. adófelügyelőség felhatalmaztatik arra, hogy a nevezett szolgabírák terhére állami végrehajtókat küldjön. A többi szolgabírák, valamint a nagykanizsai és zala-egerszegi polgármesteri hivatalok a közadók érélyes behajtására felhívattak.

Helyi, megyei és vegyes hírek.

A szeptemberi megyei rendes közgyűlésen, — mely f. hó 14-én kezdődik — lesznek betöltve választás útján az elhalálozás folytán megüresedett perlaki járási szolgabírói és megyei alpénztárnoki állások. A 45 ügyet felülelő tárgysorozatban a városunkat közvetlenül érdeklő következő ügyek vannak felvéve: Fellebbezése Hajlik István zala-egerszegi lakos és városi képviselőnek a f. évi május 13-án megtartott Zala-Egerszeg városi tisztújításnak az orvosi tiszt betöltésére vonatkozó része ellen. A zalamegyei községi jegyzőség elnökének és Simonffy János bozsföldi körjegyzőnek felfolyamodványai a Zala-Egerszeg városi képviselő testületének a főjegyzői állás betöltése tárgyában követett eljárása megsemmisítése iránt. — Zala-Egerszeg város és Olaközség képviselő testületeinek nyilatkozatai a Szentlőrinc Zala-Egerszegi építendő helyi érdekű vasút megépítésére átengedett közmunka váltásának megfelelő természetbeli közmunka szolgálása iránt. — Zala-Egerszeg város képviselő testülete a körház építésére szükséges telkekre vonatkozó adás-vevési szerződéseket törvényhatóságilag jóváhagyatni kéri. — A tárgysorozatban nem találjuk a képviselő testületnek kérvényét a vasútra felveendő 60 ezer forintos költségen jóváhagyása iránt, noha a képviselő testület a városi tanácsot még külön figyelmeztette a kérvénynek a kellő időben való beadására, ha csak a beadással megkésve, a póttárgysorozatban nem fordul elő.

Vettük a következő gyászjelentést: Königmájer János és gyermekei Paulina Horváth Alajosné, Kálmán, Vilma Deák Mihályné, Emma Lánce Miksáné, Ilona és Zsigmond mélyen szomorodott szívvel jelentik felejtethetetlen nője, illetőleg édes anyjok *Bozsföldi Antonia*nak hosszas szenvedés és a halotti szentségek átjatos teltelése után, élte 56. és boldog házasságuk 33. évében 1885. évi szeptember hó 11-én délután 5 órakor történt gyászos elhunytát. Boldogultnak hiült tetemei folyó hó 13-án délután 4 órakor fogtak a neszeleji családi sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise áldozat a zala-egerszegi plebánia templomban folyó hó 16-án délelőtt 10 órakor fog az Urnak bemutatni. Áldás és béke lengjen a jó nő és anyja porai felett!

Gyászír. Vettük a következő gyászjelentést: Ozv. Sümeghy Ferencné szül. Sélley Magdolna, Sümeghy Kornelia, Sümeghy Magdolna Csertán Károlyné és Sümeghy Róza Farkas Józsefné szomorodott szívvel jelentik felejtethetetlen leánya illetve testvérük Lovászi és sz. margitai Sümeghy Mária-nak hosszas szenvedés után 1885. évi szeptember 9-én déli 12 órakor történt gyászos halálát. Boldogultnak hiült tetemei folyó hó 11-én délután 4 órakor fogtak a sőtjóri sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise áldozat pedig ugyan az nap délelőtti 10 órakor a sőtjóri egyházban az Urnak bemutatni. Áldás és béke lengjen porai felett!

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium Potomcsik Ignác okleveles középiskolai tanárt a zala-egerszegi polgári iskolához a kereskedelmi szaktárgyak tanítására, továbbá Kis Lajos okleveles polgári iskolai tanítót ugyanoda a nyelvészeti szakra segédtanítókká nevezte ki.

Gyorsírási tanfolyam. Van szerencsém az intelligens közönség tudomására hozni, hogy az új magyar gyorsírásból, kezdők részére tanfolyamot nyitok. — Tanítási díj az egész (3 havi) tanfolyamra 5 frt. — Jelentkezhetni nálam f. évi október hó 1-ig naponként d. e. 9—12 óráig. — Kívánatra úgy saját gyorsírásomból, mint a gabelsbergeri és stolzei magyar gyorsírásból magán-oktatást is adok. — A tanórák heti számát és idejét annak idején együttesen állapítjuk meg. Tisztelettel Zala-Egerszegen, 1885. szeptember 9-én. *Dr. Kéle Antal* ügyvéd, a gabelsbergeri és stolzei m. gyorsírásnak okl. tanára.

Képviselői beszámoló. Unger Alajos a keszthelyi választókerület országgyűlési képviselője, f. hó 5-én délután 2 órakor ért Keszthelyre, hogy választóinak az országgyűlés első ülészakaról beszámoljon. A pályaudvaron szép számmal megjelent választók rokonszenves ünnepélyes fogadták képviselőjüket s a választók érzelmeit Trsztyánszky Lajos keszthelyi ügyvéd fejze ki lelkes szavakban, mire a képviselő melegen köszöntö meg a választóknak személye irányában nyilvánított vonzalmát és szeretetét. Másnap az Amazon vendéglő nagytérképében a tekintélyes számmal egybegyűlt választó közönség jelenlétében tartotta beszámolóját. Délután 1 órakor az Amazon vendéglőben tiszteletére 150 terítékű díszebédét tartottak, ahol Keszthely város intelligenciája, kereskedelmi és iparos osztálya gazdagon volt képviselve s szebbnél szebb felköszöntőket tartottak. F. hó 8-án Kis-Komáromba ment, hol szintén lelkes óvatióval fogadták a kerületnek népszerű követét.

Hymen hírek. *Gelsei Guttman Lázár*, a Guttman S. H. nagy-kanizsai cég tagja, f. hó 3-án tartotta eljegyzését Zalabéren *Klein Lipót* ottani birtokos leányával, *Róza* kisasszonnyal. — *Mándik Gyula Sándor* a Megváltóhoz címzett nagy-kanizsai gyógyszer-tár tulajdonosa Ludbregben esküdt örök hűséget *Wächter Etelka* kisasszonnyal.

A zala-egerszegi polgári és kereskedelmi középiskoláján az 1885. évi tanévi beiratások eredménye a kö-

vetkező: beiratott az I. osztályba 53, a II-ikba 34, a III-ikba 18, a IV-ikbe 25, az V-ikbe 8, a VI-ikba 7, összesen 145 tanuló. A középkereskedelmi iskola I. osztályába 6, a II. osztályába 2, összesen 8 növendék. A műasztalos tanműhelybe beiratkozott a IV-ikből 6, az V-ikből 2, a VI-ikből 5, összesen 13 tanuló.

A zala-egerszegi alsófokú kereskedelmi iskoláján a beiratás f. évi szeptember hó 15-én délután 5—7 óra közt eszközöltetik a polgári iskola első osztályú tantervében. Felhívjuk a helybeli kereskedő urakat a beiratás pontos megtartására s egyúttal tanoncuk után esedékes 3 frt félévi tandíj befizetésére. A szabályszerű előadás szeptember hó 16-án kezdődik. Zala-Egerszeg, 1885. szeptember 11-én. *Udvardy Ignác* az alsófokú kereskedelmi iskola igazgatója.

Zalamegye 1886. évi költségvetése. A megyei főszámvevő úr által tervezett s az állandó választmány által a közgyűlésnek elfogadás végett ajánlott költségvetés szerint ez 1886. évben a tiszt, segéd- és kezelő személyzet fizetése 66960 frt, ugyanezek mellékjuttatása 19960 frt, a szolgásméltóság béré 7100 frt, mellékjuttatása 2301 frt 40 kr., hivatalos helyiségek bére 1100 frt, irodai szükséglet 6748 frt 72 kr., utiköltségek- és napi díjakra 200 frt, a megyei épületek fenntartási költségeire 1734 frt 48 kr., egyéb rendszeresített kiadásokra 315 frt 02 kr., előre nem látott kiadásokra 2000 frt lett előirányozva s így az összes szükséglet 108,429 frt 62 kr. Erre fedezetül szolgál állami javadalmas 106100 frt, fekvő javakból jövőbelem 718 frt 95 kr., egyéb jövőbelem 800 frt, összesen 107,618 frt 95 kr.

A csáktornyai önk. tüztöltő egyesület tíz éves fennállásának emlékére Értesítőt adott ki. Az Értesítő röviden egybefoglalva közli az egyesület tíz éves múltját, a fontosabb választmányi vagy közgyűlési határozatokat, az augusztus 20-iki zárlóavatósi ünnepély lefolyását, a tüztöltő 10 éves működését. Végül az egyesület 1885. évi tisztségviselőinek, a működő, pártoló tagoknak névsorát. — A záradékul közölt leltár szerint az egyesület 4221 frt 60 kr. értékű szerekkel rendelkezik, segélyező egyesületének pénzkészlete 1444 frt 79 kr. A kibocsátott Értesítőt figyelemmel végig olvasó örömmel szerezhet meggyőződést arról, hogy Csáktornyán a tüztöltő egyesület a legszebb virágzásnak örvend.

Értesítés. Az alsó-lendvai járás tanítókörének tagjaihoz. A választmányi tagok és legtöbb vidéki tag nyilatkozata alapján értesítem a t. tagtársakat, hogy tekintettel azon körülményre, miszerint az országos kiállítás tanítókörünk legtöbb tagjának tetemes költséget okozott, valamint arra is, hogy a körnek ez ideig sürgősen elintézendő tárgyai nincsenek, és végre figyelembe véve a megyei tanítóstület által szolgáltatott előzményt is, körünk ez évben közgyűlést nem tart. Egyúttal felkérem a tagokat, hogy az ezen év végéig járó tagsági díjjaikat *Murkovics J.* pénztárnok urhoz minél előbb sziveskedjenek beküldeni. — Alsó-Lendván, 1885. szept. 6. *Iványi Andor* tanítóköri elnök.

Tüzoltószor bemutatás. *Voyta Adolf* pápai építész fogja szabadalmazott tüztöltőszert f. hó 13-án d. u. 5 órakor a zala-egerszegi vásártéren a helybeli önkényes tüztöltő csapat közreműködése mellett bemutatni, a melyre a megyében létező összes tüztöltő egyletek meghívva lettek. Ezen bemutatást különösen ajánljuk városunk közönségének figyelmébe.

A zala-egerszegi iparosokhoz intézett nyílt levelet kiadott be lapunkhoz közlés végett *Meskó József* helybeli csizmadia mester úr. A levél élesen kikel azon visszaélések ellen, melyek a régi céhekben elkövetettek, egyes iparosok ferde felfogását ostromozza, egyúttal buzdítja társait az ipartestületbe való belépésre. Ajánljuk iparosaink figyelmébe levelének a következő, praktikus javaslatot magában foglaló részét: „Az 1884. évi ipartörvény 126. §. d) pontja a segélypénztárak létesülését, ugyanezen §. e) pontja a nyers anyagok beszerzésére a szövetkezetek létesítését mondja ki s mindezekre a törvény 147. §-a szerint az ily szövetkezetek adómentességét élveznek. Ha tehát a tervbe vett ipartestület tényleg megalakul és működését megkezdé, a megválasztandó testületi elöljáróság szent kötelességnek ismerje és legszigorúbb feladatának régi vétkes mulasztásainkat helyrehozni és pedig azért, hogy betegségyező, évdíjsegyező, temetkezési külön osztályoknak, továbbá nyersanyagbeszerzési csarnoknak és közös műhelynek felállítását és közös árucarnok létesítésén buzgólkodjék s e végből a szükséges tőkék gyűjtését kezdje meg olyképp, hogy a testületi tagok amenny is szűk anyagi viszonyok közt levén, a sok fizetéssel túl ne terheltesenek, de a testület minden egyes tagja egyenlő arányban köteleztetnék minden alapra a fizetést eszközölni és pedig havonként vagy negyedévenként, körülbelül ilyképp: a testületi alaptökére 5 frtot, betegségyező alaptökére 5 frtot, évdíjsegyező alaptökére 5 frtot, temetkezési alaptökére 10 frtot, nyersanyagbeszerzési alaptökére 25 frtot, közös műhely felállítás alaptökére 1 frt 50 kr., közös árucarnok létesítésére 3 frt 50 kr., s így a beszerzési összeg volna 55 frt. — Azon hitben vagyok, hogy az új kezdő tagok azt azonnal befizetnék; mivel ez által igen sok kedvezmény biztosíthatnék mind a maga, mind a családja részére. Meg kell jegyezmem, hogy ha városunkban ily üdvös működés lebeg ipartestületünk minden egyes tagjának szemé előtt, úgy nem kell száz évnél több, mint a céheknek, hanem rövid 10—15 év alatt százezerekre menő pénzüsszegek felett rendelkezhetik testületünk, mikor is saját ügyünkben oly óriási dolgokat művelhetnénk, amelyhez — tisztelet a kivételnek — igen kevés iparos társam ért, de még fogalmuk sincs róla. Mindezen alapoknak üdvös és hasznos céljait alaposan megbeszélni igen sok fáradságot és hosszas időt venne igénybe, de meg ehhez megkívántatik az igen tisztelt összes iparos társaimnak alapos és komoly hozzászólása, miért is ezen igen nagy fontosságú és reánk nézve életkérdést képező ügyet ajánlom igen tisztelt iparos társaimnak becses figyelmébe. Zala-Egerszegen, 1885. szeptember 3-án. *Meskó József* csizmadia.

Egy érdekes halottkői jelentés. Hogy a falusi halottkének minő jelentést szoktak kiállítani, károsum-

ként mutatványul közlünk egyet, mely a napokban véletlenül kezünkbe jutott: Ha Lat kémi cédula. Lickúban lakat Tinta andrás Meg halt egyéb baját nem tudak Nehegig bántotta és hutést kapat Ti puszt betegség be eset két kézi munkás ember vot szöller ember valt vagyis pá pista ember katalikus ember szeptember hú nab ban 2-ikén este!

Tűz ütött ki f. hó 9-én délelőtt 10 óra tájban Csáktornyán, mely egy házat hamvasztott el több melléképülettel együtt. Benn égett egy ló és két hintó. A tűz keletkezésének oka ismeretlen. A leégett ház biztosítva volt.

Eltűnt. *Pajor István* komárvárosi lakos f. hó 9-én reggel 4 órakor hazulról Nagy-Kanizsára indult ökröket venni, magával vivén e célból 270 forintot, azonban maig sem tért haza s övéi is eredménytelenül keresik, miért is köröztetése iránt a hatósági intézkedés megtéttet.

Öngyilkosság. *Kosztbár Adolf* 32 éves családós, esabrendeki házaló f. hó 3-án délben a bazsai erdővel szomszédos zala-szántói határbeli erdőn magát egy fára felakasztotta. Végzetes tettére a nyomorúság vitte.

A Pesti Hírlap, mely ma az országban egyik legolvasottabb, legkedveltebb s így egyzersmind legelgértebb lap, nevezetes újítás előtt áll. Mint ugyanis a nevezett lap szerkesztősége velünk közli, a Pesti Hírlap előfizetőinek folytonos nagymérvű szaporodása szükségessé tette a lap kinyomatására eddig használt gyorsajtó-gépek kieserülését egy óránként tízezer példányt kinyomó, fűlvágó és könyvalakra összehajtó körforgó (rotációs) géppel, melyvel már legközelebb fog a lap nyomatása megkezdetni. Attól kezdve a Pesti Hírlap naponként kivétel nélkül két egész iven (16 oldal) fog megjelenni, úgy azonban, hogy mind a 16 oldal lapszám szerint egymásra következő, összefüggő egészet — mint egy könyvet — fog képezni, mi lehetővé teszi a lap beosztását sok tekintetben megnehezítő s az összefüggés rovására eső külön mellékletek mellőzését. Oly újítás ez, minőt ma egyetlen budapesti lap sem képes fölmutatni (sőt a bécsi lapok is csak külön nyomott mellékletekkel jelennek meg) s oly előny a lap olvasóra nézve, melyet — úgy hiszszük — mindnyájan méltányolni is fognak. De egyedül fog állani a Pesti Hírlap ezenül is következő specialitásaival: országközi karcolatok *Mikszáth Kálmán* tollából; zenemellékletek, minden héten egy vagy több szerzeményvel; illusztrációk egyes közlemények érdekesebb tételére; mulattató apróbb közlemények (karcolatok, párisi apróságok, vegyesek, adomák), melyek a Pesti Hírlap egy számából sem hiányzanak; fűlszólások a közönség köréből és szerkesztői üzenetek, mind oly számmal, mint egy más lapban sem. A Pesti Hírlap minden párttól függetlenül szolgálja a nemzeti politika, szabadulási haladás és a magyar demokracia érdekeit; vezérelkei *Pulzky Ferenc*, *Pesty Frigyes*, *Bekesics Gusztáv*, *Török Kálmán*, *Eötvös Károly*, *Borostyáni Nándor*, *dr. Keneli Géza* (*Scarron*), *Bartók Lajos* (*Don Pedró*), *Agai Adolf* (*Csicseri Bors*), *Beniczky-Bajza Lenke*, *Majthényi Flóra*, *Tóth Béla*, *Tábori Róbert* (*Columbus*), *Kürthy Emil* (*Kóbor lovag*), *dr. Radó Antal*, *dr. Sziklay János*, *Roboz István*, *Sebők Zsigmond*, *Könyves Tóth Kálmán*, *Sümegi Kálmán*, *Latkóczy Mihály*, *Szatmári Mór*, *Szép-faludi Ö. Ferenc*, *dr. Váradi Antal* stb. irnak. A Pesti Hírlap ára bő és változatos tartalma mellett is alig több, mint a negyedannyit sem közli legkisebb nélapoké; azaz egy óra 1 frt 20 kr.; negyedévre 3 frt 50 kr., mely a Pesti Hírlap kiadóhivatalába (*Nádor utca 7. sz.*) küldendő. Mutatványszámokat levelező-lapon kifejezett óhajra a kiadóhivatal egy hétig ingyen és és bérmentve küld.

Általános iskolai atlaszt kaptunk, mely *Méhner Vilmos* kiadásában jelent meg. Ez atlasz, mely népiszkolai használatra készült, s melyet *György Aladár* nézett át és látott el a borítékon statisztikai adatokkal, az eddigi hasonló atlaszokat főképen azakkal mulja felül, hogy nemcsak nagyobb és terjedelmesebb, hanem e mellett pontos és a mi a fő: igen tiszta nyomású. Nagyon figyelembe veendő ez a tanító részéről. Mert voltak atlaszaink, melyekkel csak azért nem érték célt az iskolában, mivel a nem tiszta nyomás miatt a gyermek nem ismerte ki magát a térképen. *Méhner Vilmos* atlaszának éppen az az előnye, hogy a gyermek tájékozását a térképen tisztasága, pontossága és kellő nagysága igen könnyűvé teszi és így jelentékenyen előmozdítja a földrajz tanulását. Az atlasznak ára 36 krajcár, tehát igen csekély tartalmához képest. Egyes térképek is kaphatók belőle, melyeknek ára 10—10 krajcár.

Vasúti menetrend. Szent-Ivárról Kanizsa felé indul 12 óra 32 perckor délután, 9 órakor este és 2 óra 42 perckor éjjel után; Szombathely felé indul 8 óra reggel, 3 óra 32 perckor d. u. és 1 óra 43 perckor éjjel után.

Olcsó gyógyszer. Gyomorbajban szenvedőknek ajánlatik használni *MOLL* valódi *Seidlitz*-pora, melyek csekély költséggel is a legtartósabb gyógyeredményt biztosítják. Doboz utasítással egy o. é. frt. A vidéken minden gyógyszer-tárban és fűszerkereskedésben, határozottan *MOLL* készítménye ennek gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

Felelés szerkesztő s kiadó-tulajdonos:
UDVARDY IGNÁC.

Szülő eladás.

Somlyón, a somlyóvársárhelyi részen, egy kittingő karban levő, 9 holdnyi szőlő, melyen díszes laképület van pince- és présházal, szabad kézből minden órán eladó. Bővebb felvilágosítás nyerhető Zala-Egerszegen *Weisz Izidor* ügyvédi irodájában.

